

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 793/01
Zo dňa: 10.04.2014
Z-008008/2014/1070/MSB

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 16
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami SR**

Obec Malachov

Banská Bystrica, november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2012 - 2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na vypracovanú predbežnú štúdiu v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole bola použitá metóda preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti rozpočtu bolo zistené, že obec v niektorých prípadoch včas nereagovala na potrebu vykonania zmien rozpočtu formou rozpočtových opatrení, niektoré zmeny rozpočtu v rokoch 2011 až 2013 boli vykonávané v nešpecifikovanom počte a v roku 2011 bez uvedenia príslušného druhu rozpočtového opatrenia.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti majetku bolo zistené, že obec nemala v zásadách hospodárenia s majetkom bližšie špecifikované, ktoré úkony organizácií zriadených alebo založených obcou podliehajú schváleniu orgánmi obce.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti programového rozpočtu bolo zistené, že záverečný účet obce v kontrolovanom období neobsahoval hodnotenie plnenia programov (hodnotiacu správu), ale len hodnotenie plnenia rozpočtu jednotlivých programov.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti zabezpečenia vhodných podmienok pre účinný systém kontroly a jej nezávislý výkon bolo zistené, že hlavná kontrolórka nepredkladala po ukončení následnej kontroly písomnú správu obecnému zastupiteľstvu o jej výsledku.

Kontrolou plánovacích dokumentov bolo zistené, že obec nemala vypracovaný program odpadového hospodárstva, koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy a komunitný plán služieb.

Kontrolou bolo zistené, že obec nezabezpečila fyzické uskladnenie druhej kópie archivačnej zálohy v inom objekte, ako sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému obce.

Kontrolou bolo zistené, že obec vykonávala do 31.04.2012 na úseku stavebného poriadku vlastnými zamestnancami činnosť ohlásenie stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác bez odborne spôsobilej osoby.

Obec v kontrolovanom období nemonitorovala a nevyhodnocovala plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Na zlepšenie výkonu samosprávnych a prenesených kompetencií boli obci navrhnuté štyri odporúčania, ktoré smerovali najmä k plneniu existujúcej zmluvy na úseku stavebného poriadku, vnútorných predpisov a postupov následných kontrol hlavnej kontrolórky.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 793/01 z 10.04.2014 vykonali:

Ing. Stanislav Matúška, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Jaroslav Lehocký, člen kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami SR, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 27.05.2014 do 11.11.2014 v kontrolovanom subjekte:

Obec Malachov, Ortútska 145, 974 05 Malachov, IČO 0062891

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec Malachov (ďalej aj „obec“) je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. Obec sa nachádza v Banskobystrickom kraji, okres Banská Bystrica. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec nasledovné počty obyvateľov: v roku 2011 - 1 063 obyvateľov, v roku 2012 - 1 053 obyvateľov a v roku 2013 - 1070 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Obec zostavovala v kontrolovanom období prebytkový rozpočet, ktorý obsahoval finančné vzťahy k právnickým osobám fyzickým osobám (podnikateľom), ako aj ďalšie finančné vzťahy vyplývajúce zo zákonov, všeobecne záväzných nariadení, zmlúv, vrátane finančných vzťahov z podielov na daniach v správe štátu a dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. Finančné zdroje rozpočtu používala obec len v rámci svojich originálnych a prenesených pôsobností stanovených zákonom.

Hospodársky výsledok obce, po vylúčení finančných operácií, prepočítaný na obyvateľa obce bol 32,41 eur k 31.12.2011, -105,22 eur k 31.12.2012 a 86,14 eur k 31.12.2013.

Výdavky rozpočtu obce boli použité nielen na opravy a údržbu existujúceho majetku obce, ale v značnej miere aj na nákup nového a na technické zhodnotenie existujúceho majetku, resp. na zveľadňovanie a zhodnocovanie majetku obce. V kontrolovanom období bola realizovaná rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií, verejného osvetlenia, Malachovského domčeka, ako aj prípravná a projektová dokumentácia pre zberný dvor.

Výdavky rozpočtu obce boli použité v prospech rozvoja obce, jej občanov a tvorby životného prostredia, tzn. že obec efektívne využívala finančné zdroje na zabezpečovanie výkonu svojich pôsobností.

Prehľad o schválenom rozpočte, upravenom rozpočte obce a skutočnom plnení rozpočtu obce za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 protokolu o výsledku kontroly.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti rozpočtu bolo zistené:

Obec v niektorých prípadoch nedostatočne sledovala vývoj hospodárenia v priebehu roka tým, že včas nereagovala na potrebu vykonania zmien rozpočtu formou rozpočtových opatrení. Išlo predovšetkým o presuny prostriedkov z mimorozpočtových peňažných fondov, pri ktorých bol upravovaný rozpočet na najbližšom zasadnutí ObZ, resp. keď bolo potrebné upraviť viac príjmových položiek. Neskorým vykonávaním zmien rozpočtu formou rozpočtových opatrení nekonala obec v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“), podľa ktorého obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte.

Obec vykonávala v roku 2011 zmeny rozpočtu na základe predloženia celého schváleného rozpočtu do ObZ, pričom nebol uvedený druh rozpočtového opatrenia. V rokoch 2012 a 2013 boli rozpočtové opatrenia predkladané do ObZ už podľa druhu rozpočtového opatrenia, ale v niektorých prípadoch návrh na zmenu rozpočtu obsahoval viac rovnakých alebo rôznych rozpočtových opatrení, pričom nebolo možné identifikovať ich počet. Pri úprave rozpočtu 07.09.2012 bola zmena rozpočtu aj na základe prijatého úveru, ktorá nebola realizovaná rozpočtovým opatrením povolené prekročenie rozpočtových výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov. Vykonávaním zmien rozpočtu bez uvedenia druhu rozpočtových opatrení, s ich nešpecifikovaným počtom, ako aj použitím nesprávneho druhu rozpočtového opatrenia, nekonala obec v súlade s § 14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého príslušný orgán obce vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky rozpočtu, povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov a viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov.

Porušenie vyššie uvedených ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. (nevykonávanie všetkých potrebných zmien rozpočtu v priebehu rozpočtového roka, vykonávanie zmien rozpočtu nie formou rozpočtových opatrení, jedným rozpočtovým opatrením boli vykonané viaceré rozpočtové opatrenia, aj iného druhu) nemalo významný vplyv na nedodržanie princípov efektívnosti a účinnosti, na činnosť obce a na výkon pôsobnosti obce v oblasti rozpočtu.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Rok	2011	2012	2013
Suma celkového majetku obce (v eur)	1 254 179,00	1 370 017,35	1 399 887,12
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 – 2013 (v %)	-	-	11,62
Majetok na obyvateľa (v eur)	1 179,85	1 301,06	1 308,31
Suma neobežného majetku (v eur)	1 201 682,00	1 353 467,10	1 365 839,67
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (v %)	95,81	98,79	97,57
Suma dlhodobého hmotného majetku (v eur)	1 027 476,00	1 179 260,17	1 191 632,74
Suma obežného majetku (v eur)	50 989,00	14 694,65	32 687,26
Suma dlhodobých pohľadávok (v eur)	0,00	0,00	0,00
Suma krátkodobých pohľadávok (v eur)	1 384,00	667,28	1 673,15
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (v %)	0,11	0,05	0,12
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (v %)	100,00	100,00	69,96
Počet uzatvorených KZ* na kúpu dlhodobého majetku	0	1	0
Počet uzatvorených KZ* na predaj DHM**	0	0	1
Druh predávaného majetku	-	-	pozemok
Cena predávaného majetku (v eur)	-	-	735,00

*kúpno-predajná zmluva

**dlhodobý hmotný majetok

Najvyšší podiel na náraste neobežného majetku obce v kontrolovanom období mal nárast v roku 2012 o 405 148,43 eur na účte 021- Stavby, keď bola zaradená do majetku rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia Malachovského domčeka.

Obežný majetok obce v kontrolovanom období zaznamenal výrazný úbytok, ktorý bol spôsobený najmä znižovaním zostatku na bankových účtoch obce k 31.12.2012 a k 31.12.2013. Ďalší obežný majetok tvorili predovšetkým krátkodobé pohľadávky.

V rámci kúpy majetku na základe kúpno-predajných zmlúv bol zaznamenaný nárast majetku v sume 1 110,00 eur za nákup pozemku v roku 2012.

V rámci predaja majetku na základe kúpno-predajných zmlúv bol zaznamenaný úbytok majetku v sume 735,00 eur za predaj pozemku v roku 2013.

Obec mala v kontrolovanom období prijaté zásady hospodárenia s majetkom (ďalej len „zásady“), ktoré boli účinné od 01.01.2003. Zásady obsahovali všetky aplikovateľné náležitosti uvedené v § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), s výnimkou bližšej špecifikácie úkonov organizácií zriadených alebo založených obcou. Obec mala v zásadách určené dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie od vymáhania majetkových práv obce.

Obec v kontrolovanom období vykonávala inventarizáciu každý rok. Inventúrne súpisy obsahovali všetky predpísané náležitosti. Ku každému inventúrnemu súpisu bol vypracovaný inventarizačný zápis o výsledku riadnej inventarizácie, ktorý porovnával stav majetku a záväzkov a rozdiel majetku a záväzkov na inventúrnem súpise so stavom majetku a záväzkov a rozdielom majetku a záväzkov v účtovníctve. Peňažné prostriedky v hotovosti boli inventarizované štyrikrát za každé účtovné obdobie. Účtovné závierky obsahovali všetky predpísané náležitosti.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti majetku bolo zistené:

Obec nemala v zásadách bližšie špecifikované, ktoré úkony organizácií zriadených alebo založených obcou podliehajú schváleniu orgánmi obce. Tým, že v zásadách neboli uvedené konkrétne úkony podliehajúce schváleniu orgánmi obce týkajúce sa týchto organizácií, nekonala obec v súlade s § 9 ods. 1 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb., podľa ktorého zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravujú, ktoré úkony organizácií podliehajú schváleniu orgánmi obce.

Uvedené skutočnosti nemali významný vplyv na výkon základných činností a pôsobností obce, ani na dodržanie princípov efektívnosti a účinnosti pri nakladaní s majetkom obce.

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

V rokoch 2011 až 2013 mala obec troch zamestnancov, a to: hlavnú kontrolórku (ďalej aj „HK“), ekonómku a administratívnu zamestnankyňu s kumulovanou funkciou, pričom v roku 2011 vykonávala deväť mesiacov niektoré pomocné administratívne práce na plný úväzok aj aktívna pracovníčka. Administratívna zamestnankyňa s kumulovanou funkciou vykonávala správu daní a poplatkov, agendu stavebného úradu, evidenciu občanov, odpadové hospodárstvo, zabezpečovala prvý kontakt s občanmi. Aktívna zamestnankyňa vykonávala predovšetkým administratívne práce, kde sa nepoužívala výpočtová technika,

napr. archivácia, kopírovanie, overovanie podpisov, ale aj o neadministratívne práce, napr. upratovanie.

Organizačný poriadok obce obsahoval organizačnú štruktúru len volených orgánov obce (ObZ, HK a starostu), tzn. že neriešil funkčné zaradenie jeho zamestnancov. Podľa organizačného poriadku ObZ vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok a poriadok odmeňovania zamestnancov obce.

ObZ malo v kontrolovanom období sedem poslancov a zasadalo desaťkrát v roku 2011 a osemkrát za rok v rokoch 2012 a 2013. Poslanci nedostávali odmenu. Obec zverejšňovala program zasadnutí ObZ na obecnej tabuli, ako aj uznesenia ObZ, ktoré vyhodnocovala HK. Obec nemala zriadenú obecnú radu. Bolo zriadených šesť komisií z poslancov ObZ, ktoré zasadali trikrát v roku 2011 a po dvakrát v rokoch 2012 a 2013.

V obci neboli petície alebo referendá za odvolanie starostu. Nevyskytol sa prípad nefunkčnosti obce, alebo nefunkčnosti ObZ, z dôvodu neochoty kandidovať za starostu, resp. do ObZ.

Starosta a zamestnanci obce absolvovali v rokoch 2011 až 2013 viaceré školenia, ktorými si zvyšovali kvalifikáciu (zákony, nariadenia, smernice, sociálne služby, verejné obstarávanie, ochrana majetku, cintoríny, ochrana životného prostredia, financovanie samosprávy).

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti ľudských zdrojov je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (v eur)	56 514,06	55 984,49	56 807,44
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce** (v %)	20,06	21,32	20,21
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	9,14	9,90	9,28
Podiel mzdových výdavkov hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	1,09	1,00	1,05
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,00	0,00	0,00
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	9,83	10,42	9,88
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,28	0,19	0,19

*starosta, HK, zamestnanci ObÚ

**zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce neprekročil v kontrolovanom období 22 % a zachovával si v kontrolovanom období približne rovnakú úroveň. Približne rovnakú úroveň mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce mali aj starosta a HK.

Obec v kontrolovanom období používala na zabezpečenie činnosti úradu štyri počítače s priemerným vekom 3,25 roka, ktoré vyhovovali na zabezpečenie jej činnosti. V roku 2011 obec obstarala výpočtovú techniku v sume 1 326,00 eur, jeden stolový počítač a server. Aktualizáciu a údržbu programového vybavenia mala zabezpečenú externými dodávateľmi na základe zmluvného vzťahu, pričom v jednoduchých aktualizáciách a prípadoch bola zabezpečovaná zamestnancami obce.

Prehľad o vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT* (v eur)	1 622,82	190,54	207,00
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce** (v %)	0,58	0,07	0,07
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	2,25	3,25	4,25

*informačné technológie

**zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

Výdavky na obstaranie a údržbu výpočtovej techniky a softvérového vybavenia, s výnimkou roka 2011, boli vyrovnané.

Obec mala vlastné webové sídlo, na ktorom zverejňovala informácie, zmluvy, objednávky a faktúry. Správu webového sídla mala zabezpečenú zmluvným vzťahom s externým dodávateľom. Ročné náklady na správu a údržbu predstavovali sumu 524,12 eur.

V kontrolovanom období obec zálohovala dáta z informačných systémov na CD nosiči, ktoré boli v uzamknuteľnej miestnosti obecného úradu zabezpečenej poplašným zariadením.

Obec nezabezpečila fyzické uskladnenie druhej kópie archivačnej zálohy v inom objekte, ako sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému verejnej správy, ktorého údaje boli archivované, čím nepostupovala v súlade s § 39 písm. b) výnosu Ministerstva financií SR č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších zmien.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

Obec mala uzatvorenú zmluvu o zriadení spoločného obecného úradu (ďalej aj „SOÚ“) na úseku stavebného poriadku, ktorého sídlom bolo mesto Banská Bystrica. V roku 2012 obec uzatvorila novú zmluvu o zriadení SOÚ, ktorej predmet bol doplnený aj o oblasť sociálnych služieb, ochrany ovzdušia, ochrany krajiny a prírody a vodnej správy. Matričným úradom pre obec bolo mesto Banská Bystrica.

Zabezpečenie výkonu niektorých prenesených a originálnych kompetencií bolo tiež na základe zmluvného vzťahu s externými dodávateľmi. Išlo činnosti v oblasti miestnych komunikácií, odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, údržby verejného osvetlenia a údržby kultúrnych pamiatok. V rámci vzdelávania bola kompetencia zabezpečovaná prostredníctvom vlastnej rozpočtovej organizácie.

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

Od začiatku čerpania eurofondov až do 31.12.2013 obec čerpala prostriedky z Európskej únie (ďalej aj „EÚ“) v sume 314 605,21 eur. Týkalo sa to projektu rekonštrukcie miestnych komunikácií. Výška schválených aj čerpaných prostriedkov na uvedený projekt bola bez spolufinancovania. Projekt bol schválený v roku 2009 a výdavky na jeho vypracovanie boli v sume 1,00 eur. Do času poukázania prostriedkov EÚ na svoj účet bola obec nútená financovať uvedený projekt formou tzv. preklenovacích úverov. Na

predfinancovanie projektu takto prijala v rokoch 2011 a 2012 tri úvery v celkovej sume 245 052,07 eur.

Obec mala v kontrolovanom období výdavky v sume 1 200,00 eur na vypracovanie projektu zberného dvora separovaného odpadu, ktorý nebol schválený. Ďalšími výdavkami boli výdavky na verejné obstarávanie v sume 1 110,00 eur v roku 2013, týkajúce sa projektu verejného osvetlenia.

Obec v kontrolovanom období v súvislosti s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ použila vlastné finančné prostriedky len na vypracovanie neschváleného projektu zberného dvora a na verejné obstarávanie projektu rekonštrukcie verejného osvetlenia, čo je nepodstatná suma v porovnaní s výškou schválených a čerpaných prostriedkov.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ (v eur)	171 070,00	36 851,74	46 101,74
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	1		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (v eur)	314 605,00		

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Obec v kontrolovanom období nevykonávala činnosť na úseku matriky. Matričným úradom pre obec bolo mesto Banská Bystrica. Obec viedla evidenciu obyvateľstva pomocou výpočtovej techniky.

Obec v kontrolovanom období zabezpečovala činnosť preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku, ale nie samostatne, tzn. vlastným zamestnancom, táto činnosť bola zabezpečovaná SOÚ, na základe uzatvorenej zmluvy s mestom Banská Bystrica z 01.04.2003. Predmetom zmluvy bol prenesený výkon štátnej správy na úseku územného rozhodovania a stavebného poriadku – všeobecný stavebný úrad a špeciálneho stavebného úradu na úseku miestnych a účelových komunikácií v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 50/1976 Zb.“). Zmluvu uzatvorilo 25 obcí.

Financovanie SOÚ bolo zabezpečené dotáciou z preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku, paušálnou čiastkou za každú obec a správnym poplatkom v závislosti od druhu konania.

V zmluve bolo dohodnuté, že činnosť SOÚ bude predmetom spoločného hodnotenia, ktoré sa uskutoční najmenej jedenkrát za štvrtrok. Jeho zvolanie zabezpečí primátor mesta Banská Bystrica. Výsledky z hodnotiaceho zasadnutia za účasti starostov a zamestnancov SOÚ budú záväzné pre všetkých účastníkov zmluvy.

Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú s podmienkami jej zmeny a vypovedania.

Obec predložila novú zmluvu o zriadení SOÚ uzatvorenú medzi mestom Banská Bystrica a siedmimi obcami z 25.04.2012, s účinnosťou od 01.05.2012.

Predmet zmluvy bol rozšírený aj na prenesený výkon štátnej správy na úseku vodnej správy, ochrany ovzdušia a ochrany prírody a krajiny.

Financovanie SOÚ bolo zabezpečené z príspevkov účastníkov formou paušálneho mesačného poplatku podľa počtu obyvateľov a z dotácií poskytnutých na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy zo štátneho rozpočtu.

Účastníci zmluvy sa dohodli, že činnosť SOÚ bude predmetom spoločného hodnotenia, ktoré sa uskutoční najmenej jedenkrát za rok, pričom spoločné rokovania bude zvolávať a viesť primátor mesta Banská Bystrica.

Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú s podmienkami jej zmeny a vypovedania.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR*) (v eur)	945,00	968,00	988,59
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eur)	1 237,00	1 443,5	1 930,00
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eur)	2 151,80	2 448,58	2 551,20
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (v %)	70,46	70,58	82,45
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	31	37	30
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	21	19	8

*Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Za roky 2011 a 2012 boli poskytnuté finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy prostredníctvom Krajského stavebného úradu v Banskej Bystrici.

Na rok 2013 boli poskytnuté finančné prostriedky na zabezpečenie činnosti preneseného výkonu štátnej z MDVRR SR. Poskytnuté finančné prostriedky mohla obec použiť na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku v členení na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania poistné a príspevky do poisťovní, tovary a služby a bežné transfery.

SOÚ nepredložil vyúčtovanie skutočných nákladov na jeho činnosť. Príjmy v kontrolovanom období na úseku stavebného poriadku nepokrývali náklady na túto činnosť. Rozdiel bol uhradený z rozpočtu obce.

Obec v roku 2011 a do 01.05.2012 zabezpečovala na úseku stavebného poriadku vlastnými zamestnancami ohlasovanie stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác podľa § 57 ods. 1 stavebného zákona. Túto činnosť obec zabezpečovala bez odborne spôsobilej osoby, čím nepostupovala v súlade s § 117 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb.

Od nadobudnutia účinnosti novej zmluvy uvedené činnosti vykonával SOÚ.

Obec v roku 2011 vydala 31 rozhodnutí z toho bolo 27 pre rodinné domy. V roku 2012 vydala 37 rozhodnutí z toho bolo 19 pre rodinné domy a v roku 2013 vydala rozhodnutí 30 z toho 15 pre rodinné domy. Počet ohlásení stavieb a stavebných úprav v kontrolovanom období mal klesajúcu tendenciu.

V rámci kontrolovaného obdobia nebolo podané žiadne odvolanie voči vydanému rozhodnutiu obce ako stavebnému úradu.

Obec viedla evidenciu týkajúcu sa dokumentov na úseku stavebného poriadku v elektronickej forme.

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec v kontrolovanom období mala vlastný zberný dvor a od roku 2013 mala aj vlastnú skládku.

Obec mala kontrolovanom období uzatvorených päť zmlúv s externými dodávateľmi v oblasti odpadového hospodárstva. Predmet zmlúv bol zameraný na odvoz a zabezpečenie zneškodňovania tuhého komunálneho odpadu, zvoz komunálneho odpadu a jeho skládokovanie v troch, v piatich a v siedmich kubíkových kontajneroch, odvoz zhromaždených vyradených elektrických a elektronických zariadení, výkup vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu a na dodávku druhotných surovín.

Každá zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú so stanovenými podmienkami jej ukončenia. Podmienky a cena za poskytované služby boli riešené jednotlivými dodatkami.

Obec mala schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2006 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „VZN“), na základe ktorého vyrubovala výšku miestneho poplatku za odvoz a likvidáciu odpadov. Kontrolou výšky vyrubeneho miestneho poplatku a skutočne vybraných finančných prostriedkov bolo zistené, že obec v roku 2011 mala úspešnosť výberu miestneho poplatku 99,02 %, v roku 2012 mala úspešnosť výberu 101,47 % a v roku 2013 mala úspešnosť výberu 98,31 %.

V roku 2013 obec schválila VZN č. 98/2013 s účinnosťou 01.01.2014.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (v t)	303,04	258,71	269,80
Celkový objem vyseparovaného odpadu (v t)	37,83	26,18	30,23
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (v %)	12,48	10,12	11,20
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eur)	28 080,32	26 316,50	29 980,54
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (v eur)	26,42	24,99	28,02
Výdavky na t odpadu (v eur)	92,66	101,72	111,12
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eur)	16 604,95	16 919,93	18 589,00
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO (vyrubená suma) (v eur)	16 055,47	16 308,93	18 491,11
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO* na obyvateľa (v eur)	15,10	15,49	17,28
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (v %)	59,13	64,29	62,00

* Komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Výdavky v kontrolovanom období na odpadové hospodárstvo neboli pokryté v plnej výške z príjmov miestneho poplatku, ani príjmom z predaja vyseparovaného odpadu. Príjem

z predaja vyseparovaného odpadu bol v roku 2011 v sume 707,08 eur, v roku 2012 v sume 371,00 eur a v roku 2013 v sume 410,56 eur. Zvyšné náklady na odpadové hospodárstvo boli kryté z rozpočtu obce.

Obec v kontrolovanom období zabezpečovala dvakrát do roka odvoz objemového odpadu za účelom jeho zhodnotenia a zneškodňovania oddelene vytriedených odpadov. Obec separovala nasledovný odpad: kovy, sklo, papier, elektrický odpad, plasty, autobatérie.

Oblasť odpadového hospodárstva upravoval plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Obec nemala vypracovaný program odpadového hospodárstva.

Obec predložila ročný výkaz o komunálnom odpade z obce ŽP 6-01 za jednotlivé roky kontrolovaného obdobia.

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obce

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania programového rozpočtu obce, ďalších strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Obec mala v rokoch 2011 až 2013 zostavený programový rozpočet vždy na tri roky, tzn. na bežný rok a na dva nasledujúce roky. Programový rozpočet obsahoval zámery, ciele a merateľné ukazovatele.

Programové rozpočty mali vždy deväť programov. Jednotlivé programy neboli členené na podprogramy, ale každý program mal definovaných viacero cieľov, ktoré obsahovali všetky potrebné činnosti zabezpečujúce samosprávnym aj preneseným výkonom štátnej správy. Programy mali definované kvantitatívne a kvalitatívne merateľné ukazovatele, vrátane ich plánovaných hodnôt.

Obec mala v jednotlivých rokoch vypracovanú k 30.06. monitorovaciu správu a k 31.12. hodnotiacu správu, ktoré dokumentovali priebežné plnenie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov, ako aj plnenie rozpočtu jednotlivých programov.

ObZ nevyužilo zákonnú možnosť neuplatňovať programové rozpočtovanie od rozpočtového roku 2014.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti programového rozpočtu bolo zistené:

Obec mala vypracované hodnotiace správy k programovému rozpočtu za roky 2011 až 2013, ale záverečný účet obce za uvedené roky neobsahoval hodnotenie plnenia programov obce. V časti hodnotenie programov obce obsahoval záverečný účet len prehľad čerpania výdavkov jednotlivých programov podľa rozpočtu, čím obec nekonala v súlade s § 16 ods. 5 písm. f) zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého záverečný účet obce obsahuje hodnotenie plnenia programov obce.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Obec mala vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Malachov na programovacie obdobie rokov 2007 – 2013 (ďalej len „PHSR“), ktorý bol vypracovaný externou organizáciou. PHSR nebol k 31.12.2013 aktualizovaný.

Obec v kontrolovanom období nemonitorovala a nevyhodnocovala plnenie PHSR, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 12 písm. b) zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Obec mala vypracovaný Územný plán ako doplnok k Územnému plánu aglomerácie Banská Bystrica, ktorý bol vypracovaný externým dodávateľom. Ďalej mala vypracovaný Plán ochrany obyvateľstva, ktorý bol vypracovaný starostom obce a bol priebežne aktualizovaný na základe usmernení Okresného úradu odbor civilnej ochrany a krízového riadenia. Obec mala Povodňový plán záchranných prác od roku 2012, ktorý vypracoval starosta obce. Obec predložila vypracovanú Koncepciu resp. stratégiu vo vzťahu k združeniu, mikroregiónu, verejno-súkromnému partnerstvu vypracovanú externým dodávateľom.

Obec nemala vypracovaný Program odpadového hospodárstva, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov napriek tomu, že v kontrolovanom období vyprodukovala viac ako 100 ton ostatných odpadov.

Obec nemala vypracovanú Koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy, čím nepostupovala v súlade s § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súčasne obec nepostupovala v súlade s § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, keď nemala vypracovaný komunitný plán služieb.

Obec pri svojej činnosti využívala vypracované dokumenty ako podklad pri predkladaní výziev na čerpanie eurofondov.

Obec bola členom Združenia miest a obcí Slovenska, ďalej bola členom Mikroregiónu Pozdola Bystrice, Združenia Banskobystrický banícky cech, Združenia Spolok pre obnovu dediny a Združenia Banskobystrický geomontážny park.

Účasť obce v združeniach prispela k získavaniu finančnej pomoci – grantov, k rozvoju obce a k školeniam.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Obec mala v kontrolovanom období vypracovanú smernicu na realizáciu ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“) v podmienkach obce Malachov, ktorá bola účinná od 01.08.2002. S účinnosťou od 15.09.2012 mala obec novú smernicu na realizáciu ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. v podmienkach obce Malachov, podľa ktorej predbežnú finančnú kontrolu (ďalej aj „PFK“) vykonáva zamestnanec obce poverený starostom obce a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku, alebo za iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie. Podľa uvedených interných predpisov PFK v kontrolovanom období vykonávala ekonómka obce.

Obec mala HK, ktorá vykonávala v kontrolovanom období činnosť v dvoch obciach. Obec nemala s druhou obcou, kde HK vykonáva kontrolnú činnosť, uzatvorenú zmluvu o výkone kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra pre viaceré obce, tzn. na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy. HK nebola členom združenia hlavných kontrolórov.

HK vykonávala následné finančné kontroly podľa plánov kontrolnej činnosti na príslušný kalendárny rok. V rokoch 2011 a 2012 vykonala po deväť následných finančných kontrol a v roku 2013 vykonala 16 následných finančných kontrol. Mimoriadne kontroly, tzn.

kontroly uložené obecným zastupiteľstvom hlavnej kontrolórke mimo schváleného plánu kontrol, neboli v kontrolovanom období vykonané.

HK vykonávala kontrolu v rozsahu § 18d zákona č. 369/1990 Zb., predkladala ObZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, vypracúvala odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce. Podľa zápisníc zo zasadnutí ObZ za roky 2011 až 2013 nepredkladala HK písomné správy ObZ o výsledkoch následných finančných kontrol. Dvakrát za kontrolované obdobie (30.06.2011 a 26.06.2013) informovala ObZ o výsledkoch následných finančných kontrol v rámci diskusie, nebol k tomu osobitný bod.

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti HK je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK	0,16	0,11	0,16
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	1,09	1,00	1,05
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK	9	9	16
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (v %)	100,00	100,00	100,00

Vzhľadom na úväzok HK v kontrolovanom období bol uvedený počet následných finančných kontrol vykonaných v jednotlivých rokoch veľmi vysoký. HK by mala mať vyšší pracovný úväzok vzhľadom na rozsah jej zákonných povinností. Objem výdavkov na mzdy, odvody a odmeny HK bol v súlade s jej pracovným úväzkom.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti zabezpečenia vhodných podmienok pre účinný systém kontroly a jej nezávislý výkon bolo zistené:

Kontrolou zápisníc zo zasadnutí ObZ v kontrolovanom období bolo zistené, že HK nepredkladala písomné správy ObZ o výsledkoch následných kontrol na najbližšom zasadnutí ObZ. Podľa vyjadrenia HK boli správy o výsledku kontroly predkladané ObZ dvakrát ročne. Predkladaný materiál obsahoval súhrnnú správu, ktorej súčasťou boli výstupné materiály zo všetkých kontrol vykonaných za príslušný polrok. Nepredkladaním písomných správ ObZ o výsledkoch jednotlivých následných kontrol na najbližšom zasadnutí ObZ nekonala HK v súlade s § 18f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb., podľa ktorého HK predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo ObZ na jeho najbližšom zasadnutí.

Obec mala vytvorený primerane účinný systém kontroly, ktorý bol predpokladom pre účinný výkon jej pôsobností. Mala dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie vnútornej kontroly.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov :

- Doplniť organizačný poriadok tak, aby obsahoval organizačnú štruktúru obce, tzn. funkčné zaradenie jeho zamestnancov, pretože rieši len volené orgány obce (ObZ, HK a starostu).
- Zosúladiť v organizačnom poriadku kompetencie starostu a ObZ v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb.
- Uzatvoriť s druhou obcou, kde HK vykonáva kontrolnú činnosť, zmluvu o výkone kontrolnej činnosti HK pre viaceré obce.
- Požadovať od SOÚ predkladanie vyúčtovaní skutočných nákladov na úseku stavebného poriadku a plnenie zmluvy v časti hodnotenie činnosti, ktoré sa má uskutočniť jedenkrát do roka.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 11.11.2014

Ing. Stanislav Matúška
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Jaroslav Lehocký
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 21.11.2014

Ondrej Slivka
starosta obce

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

IČO: 00620891

Dňa: 29.05.2014

Vypracoval: Ing. Ľubica Ciglerová

Schválil: Ondrej Slivka

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)
Príjmy spolu	565 351	613 522	681 399	111,06	405 930	433 389	418 623	96,59	363 492	397 399	389 611	98,04
V tom: bežné príjmy	313 351	291 102	288 475	99,10	275 080	297 231	283 972	95,54	274 370	291 556	283 768	97,33
kapitálové príjmy	252 000	145 000	205 563	141,77	46 122	10 000	10 000	100,00	89 122	91 993	91 992	100,00
príjmové finančné operácie	-	177 420	187 361	105,60	84 728	126 158	124 651	98,81	-	13 850	13 850	100,00
Výdavky spolu	557 632	613 513	631 947	103,00	401 588	420 541	404 773	96,25	347 164	374 529	358 986	95,85
V tom: bežné výdavky	292 993	288 467	281 711	97,66	269 538	278 320	262 553	94,33	266 310	290 865	281 056	96,63
kapitálové výdavky	264 639	323 326	177 876	55,01	130 850	142 221	142 219	100,00	3 662	6 472	2 538	39,22
výdavkové finančné operácie	-	1 720	172 360	10 020,93	1 200	-	-	-	77 192	77 192	75 392,07	97,67
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	7 719	9	49 452	X	4 342	12 848	13 850	X	16 328	22 870	30 624	X
Bežný rozpočet (+, -)	20 358	2 635	6 763	X	5 542	18 911	21 419	X	8 060	691	2 712	X
Kapitálový rozpočet (+, -)	- 12 639	- 178 326	27 687	X	- 84 728	- 132 221	- 132 219	X	85 460	85 521	89 454	X
Finančné operácie (+, -)	-	175 700	15 001	X	83 528	126 158	124 651	X	- 77 192	- 63 342	- 61 542	X
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	7 719	- 175 691	34 450	X	- 79 186	- 113 310	110 800	X	93 520	86 212	92 166	X